

První žalovaná je majitelkou licence biografu »Nebe«. Druhý žalovaný je zapsán jako její zástupce v licenčním katastru. Žalování popřeli svou povinnost k zaplacení zažalované žalobkyni postoupené pohledávky, ježto sporné filmy neobjednala ani první žalovaná, ani je neobjednal druhý žalovaný jako její zástupce v licenčním katastru zapsaný, a uvedli, že filmy ty objednal Václav J., s nímž první žalovaná sjednala úmluvu o výhradním dodávání filmů pro biograf »Nebe«, podle níž byl Václav J. povinen objednávat u jednotlivých půjčoven filmy sám vlastním jménem a na svůj vlastní účet a dodávat je k předvádění biografu »Nebe«. Žalobkyně nepopřela toto tvrzení, má však za to, že ujednání o dodávce filmů s Václavem J-em uzavřené je nicotné podle § 9 min. nař. ze dne 18. září 1912 čís. 191 ř. z., takže se ho žalování nemohou dovolávat. Žaloba byla zamítnuta soudy všech tří stolic, nejvyšším soudem z těchto

důvodů :

Paragraf 9 min. nař. čís. 191/12 ř. z. nezakazuje ujednání smlouvy, jakou uzavřela první žalovaná s Václavem J. a nelze smlouvu o dodávání filmů podřadit pod pojem propachtování provozu licence, o němž § ten mluví, neboť při takovémto propachtování jde o provoz biografu pachtýřem ve vlastní režii a na vlastní účet; že by tak tomu bylo bývalo u Václava J., žalobkyně ani netvrdila. Jsou proto bez významu veškeré vývody dovolatelčiny, pokud se opírají o nicotnost smlouvy o dodávání filmu mezi první žalovanou a Václavem J. uzavřené tvrzenou po rozumu § 9 uvedeného min. nařízení a netřeba při řešení sporného případu přihlížeti k právním hlediskům vysloveným v plenárním rozhodnutí čís. 13846 sb. n. s. Že by tato úmluva se přičila dobrým mravům a byla proto podle § 879 obč. zák. nicotná, jest tvrzení nemající v přednesu žalobkyně a výsledcích řízení náležité opory. Ježto Václav J. podle této smlouvy byl zavázán objednávat filmy vlastním jménem a na svůj účet, jde o objednávku sporných filmů na jeho vrub a nikoliv na vrub žalovaných.

Čís. 14718.

Pouhým sdělením adresy sjednateli již známé nevzniká zprostředkovateli nárok na provisi, byť se sjednatel zavázal zaplatiti provisi i tehdy, když mu zprostředkovatel »nabídne věc známou a on (sjednatel) jeho činnost v tomto směru neodmítne«.

(Rozh. ze dne 21. listopadu 1935, Rv I 223/34.)

Žalovaný zavázal se zaplatiti žalobci provisi, najme-li místnost žalobcem mu doporučenou, i tehdy, bude-li mu jím nabídnutá místnost známa a on činnost žalobcovu neodmítne. Opíraje se o toto ujednání, domáhá se žalobce na žalovaném zaplacení slíbené provise, tvrdě, že mu nabídl k nájmu krám, jež žalovaný také najal. Proti žalobě namítl žalovaný,

že mu sice žalovaný onen krám oznámil, že jej ale najal na základě nabídky, došlé mu na jeho vlastní inserát, a to ještě dříve, nežli mu byl krám žalovaným oznámen. První soud uznal podle žaloby, o dovolací soud žalobu zamítl.

Nejvyšší soud nevyhověl dovolání.

Důvody:

Dovolací soud vychází ze zjištění, že se žalovaný zavázal zaplatiti provisi i tehdy, když mu žalobce nabídne věc známou, a žalovaný jeho činnost v tom směru naodmítne. Toto smluvní ustanovení je podle vykládacího pravidla § 914 obč. zák. vyložiti v ten rozum, že jeho účelem je chrániti zprostředkovatele, aby bezplatně nevyvíjel zbytečnou činnost ohledně objektu, který je druhé straně již znám, nikoli však zjednati mu nárok na provisi za pouhé sdělení adresy druhé straně již známé a pro ni bezcenné. Tomu nasvědčuje i použití slov: »činnost v tomto směru neodmítnu«. Dlužno tedy smlouvě té rozumět tak, jak to žádá obyčej poctivého obchodu, že totiž náležití má zprostředkovateli smluvená provise, když druhá strana neoznámí, že nabízený objekt jest jí již znám, a zprostředkovatel ohledně dotyčného objektu krom oznámení adresy ještě nějakou další činnost vyvine. Ostatně i kdyby se snad mohlo za to míti, že toto smluvní ustanovení není zcela jasné, pak by tato nejasnost podle § 915 obč. z. mohla jíti jen na vrub žalobce, jenž tohoto výrazu použil. Žalovaný věděl již dva dny před žalobcovou nabídkou o sporné místnosti a den po učiněné nabídce ji najal a to bez jakékoli součinnosti žalobcovy. Sdělení adresy onoho objektu není tedy v žádné příčinné souvislosti s jeho skutečným pronajmutím a kromě tohoto bezcenného sdělení nevyvinul žalobce žádné »činnosti v tom směru«, takže ani podle shora uvedeného ustanovení mu nepřísluší nárok na provisi. Že snad byl ochoten další činnost vyvinouti, je nerozhodno, neboť záleží jen na tom, zda ji skutečně vyvinul.

Čís. 14719.

K § 4 zák. čís. 462/19 Sb. z. a n.

Právní povaha státního nakladatelství.

(Rozh. ze dne 21. listopadu 1935, Rv I 1411/35.)

Žalobce jest zaměstnán u žalovaného v Praze. Výměrem žalovaného Státního nakladatelství ze dne 3. srpna 1928 byl žalobce se souhlasem ministra školství ustanoven obdobou § 7 odst. 7 platového zákona kancelářským úředníkem s platností ode dne 1. července 1928 a propůjčeno mu bylo zároveň služební místo sedmé platové stupnice v systemisovaném osobním stavu úředníků Státního nakladatelství IV. služební třídy v kategorii úředníků kancelářské služby s příslušným úředním titulem a výměrem mu byl plat podle analogického použití předpisů platového zákona ode dne 1. července 1928 počínaje. Tento výměr byl výnosem ministerstva školství a národní osvěty ze dne 7. října 1933 se zřetelem na ustanovení § 14 zák. ze dne 24. srpna 1919 čís. 462 sb. z. a n. prohlášen za neplatný